

Ajankohtaista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelta

Suomen terveydenhuollon arvioinnin seuran
seminaari 25.4.2023

Markus Paananen, palvelualuejohtaja, yhteiset
sosiaali- ja terveystalvet

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

1

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

10

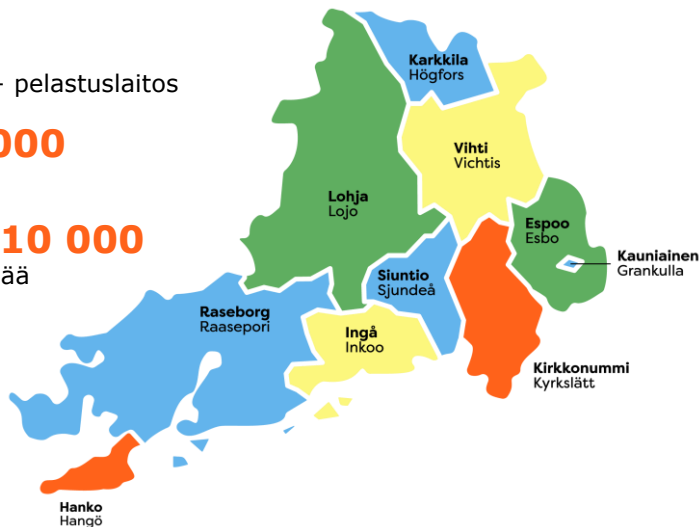
kuntaa + pelastuslaitos

470 000

asukasta

noin 10 000

työntekijää

Kolmanneksi suurin hyvinvointialue

Kokoluokkamme tekee
roolistamme merkittävän.

Kielellisesti monipuolinen

Alueemme asukkaista **73 %**
on suomenkielisiä ja **12 %**
ruotsinkielisiä. **15 %** puhuu
äidinkielenään muuta kuin
suomea tai ruotsia.

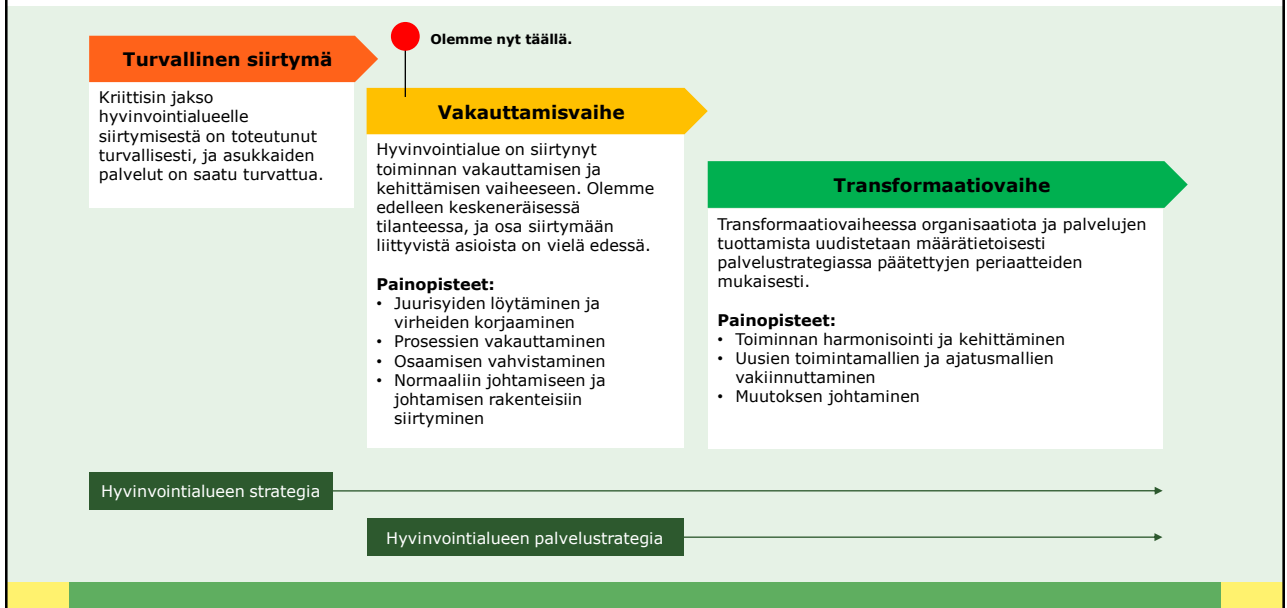
Kuudesosa henkilöstöstämme
työskentelee enimmäkseen
ruotsiksi.

Väestörakenteemme muuttuu

Joka viides
länsiusimaalainen on alle
18-vuotias. Yli 75-vuotiaiden
osuus väestöstä on nopeassa
kasvussa.

2

Hyvinvointialue on vakauttamisen vaiheessa

3

Yleistä hyvinvointialueiden rahoituksesta

- Hyvinvointialueiden rahoitus muodostaa noin neljänneksen koko valtion budjetista (n. 23 mrd € vuonna 2023). Hyvinvointialueuudistus on tuonut julkisen soten ja pelastustoimen kustannukset paremmin esille ja osaksi julkista keskustelua.
- Länsi-Uudellamaalla lähtötason rahoitusvaje on siirtyneisiin kustannuksiin nähden n. 70 milj. euroa. Koko Uudenmaan osalta lähtötason rahoitusvaje on vuoden 2023 osalta yhteensä n. 230 milj. €.
- Rahoitusvajeessa on kyse ensisijaisesti lähtötason riittämättömyydestä eli **taso-ongelmasta**, ei rahoituksen kasvun vauhdista.
- Vaarana on, että perustasoa ei ole varaa vahvistaa toiminnan alussa riittävästi. Tämä voi pahimmillaan lisätä kustannusten kasvua tulevaisuudessa.
- Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen **ruotsinkielisten palvelujen kehittämisen valtakunnalliseen erityistehtävään** ei ole osoitettu erikseen rahoitusta. Tämä uhkaa ruotsinkielisten sote- ja pelastustoimen palvelujen kehittämistä Suomessa.

4

4

Hyvinvointialueiden rahoitusvajeella on suora yhteys palvelutuotantoon

Valtion rahoitus ei tällä hetkellä riitä kattamaan kunnista hyvinvointialueelle siirtynyttä palvelutuotantoa.

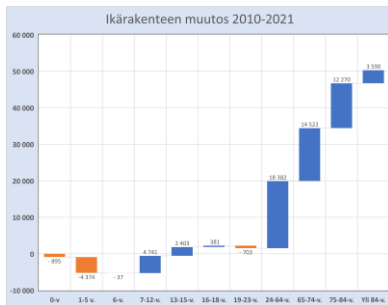
Hyvinvointialueiden rahoituksessa on erityisesti lähtötasoon kohdistuvia puutteita. Länsi-Uudellamaalla vuoden 2023 rahoitusvaje on noin **70 milj. euroa**.

Nopeat palvelutuotantoon kohdistuvat sopeutustoimet hankaloittavat perustason vahvistamista ja voivat siirtää palvelujen tarvetta kohti kalliita viimesijaisia palveluja.

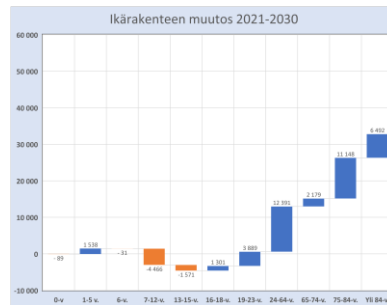
Tämä kiihdyttäisi kustannusten kasvua tulevaisuudessa ja vaarantaisi hyvinvointialueen perustehtävän ja sote-uudistuksen tavoitteet.

5

Ikärakenteen muutos Länsi-Uudellamaalla vuoteen 2030

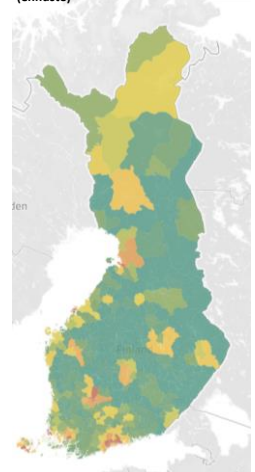

Kuva 1: Ikärakenteen muutos vuosina 2010-2021

Kuva 2: Ikärakenteen muutos vuosina 2021-2030

Väestön kasvu suhteessa maan keskiarvoon vuosina 2015-2030 (ennuste)

Kuva 3: Väestön kasvu suhteessa maan keskiarvoon vuosina 2015-2030. Suurten kaupunkien alueet erottuvat viikkaina väestönkasvun alueina.

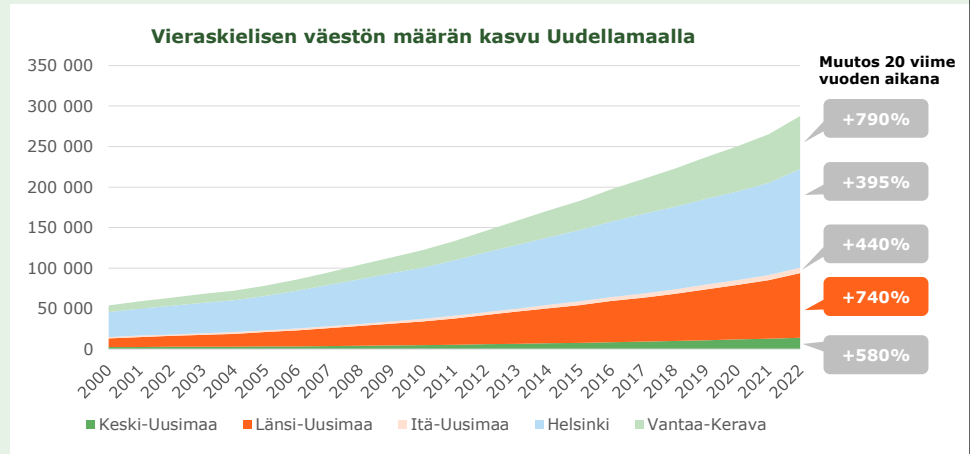
- Länsi-Uudellamaalla asukasluku on ollut kasvussa viimeisen kymmenen vuoden aikana. Kasvu on painottunut työikäisiin ja sitä vanhempiin ikäluokkiin. Kuluvalle vuosikymmenellä väestön ennakoidaan kasvavan edelleen.
- Juuri eläkkeelle jääneiden lukumäärä kasvaa huomattavasti hitaammin suhteutettuna edelliseen vuosikymmeneen. Yli 75-vuotiaiden lukumääräinen kasvu kiihtyy.
- Meillä ikärakenteen muutos tapahtuu hieman myöhemmin kuin muussa maassa keskimäärin. Ikääntyneet ovat Länsi-Uudellamaalla myös hieman keskimääräistä terveempiä.

6

6

Uudenmaan vieraskielinen väestö vuosina 2000-2021

- Monikielisen väestön määrä kasvaa Uudellamaalla nopeasti
- Perustason palvelujen vahvistamisen tulee vaikuttaa myös näiden asukkaiden hyvinvointiin ja terveyteen

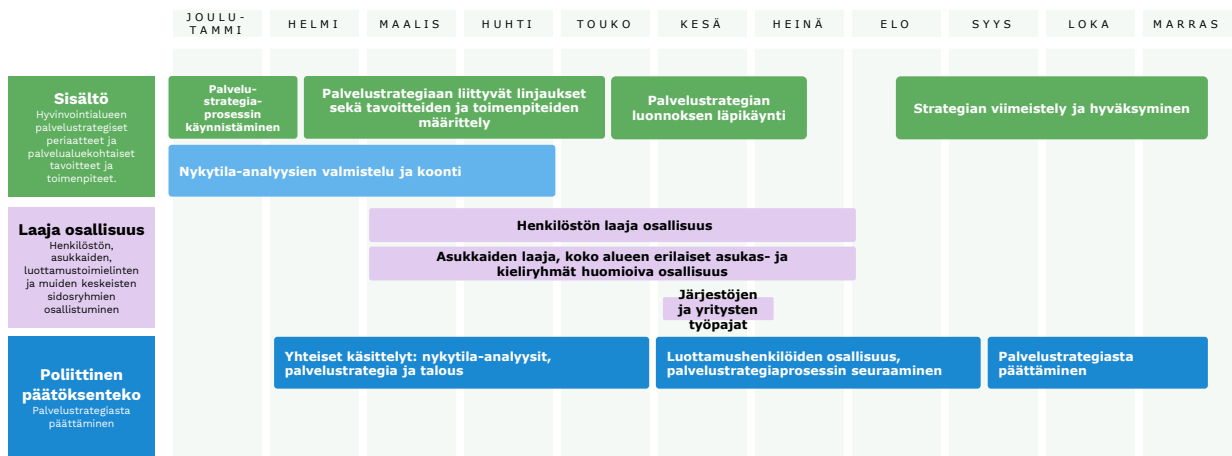

7

7

Palvelustrategian ja palvelutasopäätöksen askelmerkit 2023

Palvelustrategiaprosessin eteneminen kevään ja syksyn 2023 aikana

8

Kiitos, tack!

Markus Paananen
markus.paananen@luvn.fi

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde